

Irak 2008

Resmî Adı Irak Cumhuriyeti

Başkent Bağdat

Yüzölçümü 437.072 km²

Nüfus 28.221.180 (Temmuz 2008)

GSMH 112,8 milyar dolar

Hükümet Biçimi Federal Cumhuriyet

Devlet Başkanı Celal Talabani

Dışişleri Bakanı Hoşyar Zebari

Türkiye Büyükelçisi Abdul Amir Tabikh

Askerî Harcamalar 8,9 milyar dolar

Asker Sayısı 577.056

Etnik Yapı Şii Arap %58
Sünni Arap %17,
Kürt %17, Türkmen%6
Diğer %2

Dini Yapı Şii %62, Sünni %36,
Diğer %2

Petrol Üretimi 2,42 milyon varil/gün

Petrol Tüketimi 0,29 milyon varil/gün

İhracat 66,1 milyar dolar

İthalat 43,5 milyar dolar

2008 yılı içerisinde Irak'ta dikkatleri çeken siyasî, ekonomik gelişmeler ve çokça tartışılan konular şu şekilde özetlenebilir: Eski Baas mensuplarının kamusal alanda yeniden görev almalarına izin verilmesi; Türkiye'nin Kuzey Irak'a büyük bir askerî operasyon gerçekleştirmesi; başta Sadr'ın Mehdi Ordusu olmak üzere çeşitli silahlı gruplara karşı girişilen geniş çaplı operasyonlar; ABD öncülüğündeki koalisyonda yer alan ülkelerin Irak misyonlarının birer birer sona ererek Irak'tan ayrılması; ABD askerlerinin tamamen çekilmesini bir takvime bağlayan SOFA Anlaşması ve son olarak da ABD Başkanı Bush'un görevi bırakmadan önce Bağdat'a yaptığı veda ziyaretinde kendisine ayakkabı fırlatılması.

2008 yılında Irak'taki siyaset ve güvenlik konularını beraber değerlendirdiğimizde önceki yıllarda edinilen tecrübelerden dersler alınarak -belki de yıllardır süren savaş ve çatışmaların da etkisiyle- ülkedeki sorunların çözümünde müzakereler yoluyla çeşitli anlaşmazlıkların giderilmesi veya en azından dondurulması yönünde adımlar atıldığını gördük. Bu noktada, eski rejim döneminde etkili olup da işgal sonrasında konumlarını kaybeden insanların yavaş yavaş ülkedeki yeni gerçeklikleri kabul etmeleri ve işgal sonrasında güçlenen grupların gücü biraz olsun hazmetmeye başlamış olmaları da etkili oldu; mesela Sünni grupların ve eski Baas mensuplarının devletle ilişkilerinde olumlu gelişmeler yaşandı. Yine yıl içerisinde en fazla tartışılan ve sadece Irak'ta değil bölge ülkelerinde de merakla takip edilen konulardan birisi de, işgalin ne zaman ve hangi şartlarda sona ereceği, ülkede kalacak Amerikan askerlerinin durumunun ne olacağı konusuydu. Bu konuyu bir sonuca bağlayan ve SOFA olarak adlandırılan anlaşmayla ilgili görüşmeler yılın ikinci ayında başlamasına rağmen, ancak yılsonunda onaylanabildi. Bu süreç içerisinde yaşananlar da, Irak siyasetinde önemli dalgalanmalara neden oldu. Yılsonunda yaşanan ve uzun yıllar hafızalar-